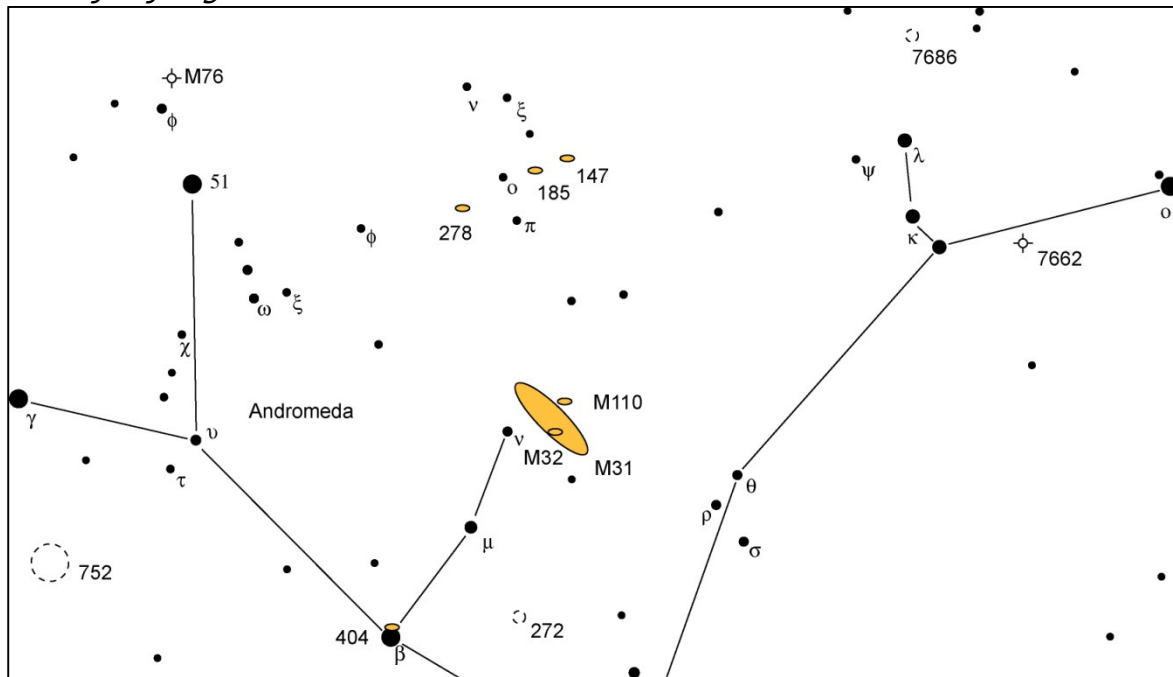

Deep Sky hjørnet

av Terje Bjerkgård

Tema denne gangen er to flotte, planetariske tåker og en åpen stjernehop som alle befinner seg i nærheten av Andromedagalaksen (M31). For de med større teleskoper er det to temmelig utfordrende galakser som er tilknyttet Andromeda-galaksen.

NGC 752 – en oversett åpen stjernehop?

Denne stjernehopen er lett å finne der den ligger like under γ (gamma) Andromedae og kan skimtes uten kikkert når det er gode forhold. Hopen er svært stor (50 bueminutter) og har en lysstyrke på 5.7 mag. Den inneholder 60–70 stjerner som er ujevnt fordelt, slik at hopen kan virke fattig i store teleskoper. Dette er således en hop som egner seg godt for prismekikkerten og mindre teleskoper med liten forstørrelse.

M76 – Den lille Manualtåken

Denne planetariske tåken har fått navnet sitt fordi den minner om en mindre utgave av M27 i stjernebildet Vulpecula (Reven). Selv med et lite teleskop (4-tommer) og middels forstørrelse (100 x) sees M76 som en liten peanøtt-formet tåke. Lysstyrken er 10.1 mag. og utstrekningen 65". Den er lett å finne, knapt en grade nord for ϕ (phi) Persei.

NGC 7662 – Den blå snøballtåken

Denne planetariske tåken har stor lysstyrke (8.3 mag), men utstrekningen er knapt 30". Dette gjør at den kan overses dersom forstørrelsen er for liten. Tåken har fått sitt navn fordi en med et middels teleskop faktisk kan se at tåken har en blålig farge, noe som skyldes nettopp at den har så høy lysstyrke. Med 8-10 tomers teleskop sees tåken å ha en ringstruktur med fallende lysstyrke mot sentrum. Sentralstjernen har en lysstyrke på ca. 14 mag., så den krever nok et 12–14 tomers teleskop. Den er lett å finne, ca. 1/3 av distansen mellom ι (iota) og $\omicron$ (omicron) Andromedae.

NGC 147 og 185 – Satellittgalakser til Andromedagalaksen

Disse galaksene har en oppgitt lysstyrke på henholdsvis 9.5 og 9.2 mag. Likevel er dette vanskelige objekter å observere fordi utstrekningen er stor (henh. 15' x 9' og 15' x 13'). Med minst 6-8 tomers teleskop kan du håpe å se utstrakte tåkeskyer når det er gode forhold. De er lette å lokalisere, 1 og 2 grader vest for $\omicron$ (omicron) Cassiopeiae. Med liten forstørrelse får du begge inn i samme synsfelt.